

इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि दैवादिकशक्यतित्वत् (1670) ज्ञेयानि । शक्यम्, ¹शकुनुवानः, शक्तिः, ²शका, ³शेकिवान्, ⁴शकः [देशः], शक्तिः, ⁵शाकः, शकटम्, शकृत्, शक्वा-शक्वरी, शक्या, शक्रः, शकलम्, शक्लम्, शकुनः-शकुनिः-शकुन्तः-शकुन्तिः, इमानि रूपाण्यधिकान्यत्रेति विशेषः । एतेषां रूपाणां निष्पत्तिप्रकारो दैवादिकधातावेव लिखितः । तत्रैव द्रष्टव्यः । (८७३)

(1672-A) “ शक्वृ गतौ ” (1. भ्वादिः....सक. सेट्. आत्म.)

काशकृत्स्नेन धातुरयं पठितः । ‘शक्वरते-वृषभ इव शब्दयति, शक्वरः—वृषभः, शक्वरी-गौः, छन्दोविशेषश्च’ इति तत्र दृश्यते । अन्यत्र धातुरयं न दृश्यते ।

(1673) “ शच व्यक्तायां वाचि ” (I-भ्वादिः-165. सक. सेट्. आत्म.)

शाचकः-चिका, शाचकः-चिका, शिशचिषकः-षिका, शाशचकः-चिका ; शशिता-त्री, शाचयिता-त्री, शिशचिषिता-त्री, शाशचिता-त्री ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककचतित्वत् (144) उद्भूतानि । शचिः ⁶शची^A ।

(1674) “ शट रुजाविशरणगत्यवसादनेषु ”

(I-भ्वादिः-299. सक. सेट्. पर.) [अ] “ (८७३)

शाटकः-टिका, शाटकः-टिका, शिशटिषकः-षिका, शाशटकः-टिका ;

[अ] अत्र काशकृत्स्नधातुपाठे ‘शट निवासे—आवासे, आच्छादने च’ इति पठित्वा तदनन्तरम् ‘रुट विशरणे गत्यवसादनेषु’ इति पृथग्धातुत्वेन पठितम् ।

1. शतरि स्वादित्वात् श्नुप्रत्ययः । उवडादेशः ।

2. स्त्रियां भिदादिपाठात् (3-3-104) अङ् ।

3. लिटः कसुप्रत्यये, ‘अत एकहल्मध्ये—’ (6-4-120) इति एत्वाभ्यासलोपयोः,

‘वस्वेकाजादृषसाम्’ (7-2-67) इतीडागमः । छान्दसोऽपि कसुः लोके बहुलं प्रयुज्यते इत्यसकृद्व्यस्तात् प्रतिपादितमस्माभिः । काशिकायाम् (7-2-67) उदाहृतोऽयं शब्दः ।

4. पचाद्यधि रूपमेवम् । शकः देशविशेषः । राजविशेषो वा । (८७३)

5. ‘हलश्च’ (3-3-121) इति संज्ञायां घञ् । शाकः=वार्ताकादिः ।

6. इजन्तात्, ‘कृदिकारादक्तिनः’ (ग. सू. 4-1-45) इति ङीष्णि रूपमेवम् ।

शची=इन्द्राणी ।

A. ‘सुलोचना यत्र शचीसमप्रभाः अशाश्वतुः ध्वजितसौरभाः कचे ।’ धा. का. 1-23.